

BRUCAN Silviu (18 ianuarie 1916, București – 14 septembrie 2006, București) – jurnalist și politolog; deși formal nu mai era membru F.S.N., a fost unul dintre cei care au participat la ședința din 11 iunie la care s-a hotărât “eliberarea” Pieței Universității¹

B.S. a fost una dintre cele mai controversate personalități ale perioadei post-decembriste, care, deși a pozat permanent în independent și adept al democrației liberale, a exercitat o influență foarte mare asupra puterii nou instalate după Revoluție. Anumite surse îl indică drept numărul doi în C.F.S.N.² și „ideologul primei perioade feseniste”³.

S-a apropiat de mișcarea comunistă încă din anii '30, atunci când a lucrat ca secretar general de redacție la publicația de stânga „Dacia nouă” (1937 - 1938)⁴, al cărei redactor-șef era Miron Constantinescu⁵. Înainte, mai colaborase la „Gazeta de seară” (1935 - 1936) și fusese corector la „Adevărul literar”. În perioada celui de-al Doilea Război Mondial a devenit membru P.C.R. și s-a ocupat de tipărirea presei ilegale comuniste⁶.

Cu aceste „recomandări” în spate, la 23 august 1944 a fost numit redactor-șef adjunct al ziarului „Scânteia” (până în 1956), publicația oficială a P.C.R., și a fost desemnat activist cu munca de agitație și propagandă pe lângă Comitetul județean Ilfov al P.C.R. (1944)⁷. În toată această perioadă de început a comunismului a fost principala voce a presei care a cerut suprimarea elitelor politice democratice românești⁸. De subliniat este faptul că, în același timp, el a funcționat și ca profesor, deși nu cunoaștem să fi absolvit studii universitare. Astfel, a fost profesor de ziaristică la Universitatea București (1948 - 1949) și de științe sociale la Institutul de Arhitectură (din 1949)⁹. Până în 1978, atunci când s-a pensionat, a mai predat cursuri de socialism științific la Institutul de Construcții și la cel de Medicină și Farmacie (din

¹ <http://www.revista22.ro/dosar-mineriada-1818.html>, accesat 18.05.2010.

² Iulia HUIU, Dan PAVEL, „Nu putem reuși decât împreună”. *O istorie analitică a Convenției Democratice: 1989 – 2000*, Editura Polirom, Iași, 2003, p. 17.

³ Vladimir TISMĂNEANU, „Dubioasa convertire a lui Silviu Brucan”, în *Revista 22*, nr. din data de 29 septembrie 2006, consultat pe <http://www.revista22.ro/dubioasa-convertire-a-lui-silviu-brucan-3100.html>, accesat 18.05.2010.

⁴ Paraschiv MARCU, (coord.), *Protagoniști ai vieții publice. Decembrie 1989 – decembrie 1994*, volumul 1, A – F, Rompres, București, 1994, p. 118.

⁵ Eugen FLORESCU, *Bestia Brucan*, Editura „Planeta”, 1995, p. 21.

⁶ Stelian TĂNASE, (coord.), *Dosarul Brucan*, Editura Polirom, Iași, 2008, p. 43.

⁷ Gheorghe CRIȘAN, *Piramida puterii. Vol. II. Oameni politici și de stat, generali și ierarhi din România (22 decembrie 1989 – 10 martie 2004)*, Editura Pro Historia, București, 2004, p. 64.

⁸ Vladimir TISMĂNEANU, *op. cit.*, „Dubioasa convertire a lui Silviu Brucan”.

⁹ Paraschiv MARCU, (coord.), *op. cit.*, p. 118.

1966)¹⁰. Ca profesor, a mai ținut cursuri și prelegeri la universități din Statele Unite, Franța și Japonia, și a fost vicepreședinte al Asociației de Studii Internaționale (1984 - 1985)¹¹.

În perioada de avânt a carierei sale politice a fost deputat de Ploiești în Marea Adunare Națională (30 noiembrie 1952 – 3 februarie 1957). Un apropiat al lui Gheorghe Gheorghiu-Dej, la 7 martie 1956 a fost numit reprezentant diplomatic al R.P.R. în Statele Unite, cu rang de ministru plenipotențiar al Legației din Washington. Din această funcție a fost promovată, la 10 iulie 1959, ca reprezentant permanent al României la O.N.U., post din care a fost retras la 18 septembrie 1961¹². Un an mai târziu a fost numit vicepreședinte al Comitetului Român de Radio și Televiziune¹³, cu încadrare de director al Televiziunii¹⁴, funcție din care a demisionat la 6 ianuarie 1966, imediat după preluarea puterii de către Nicolae Ceaușescu. În următoarele două decenii a funcționat ca profesor și apoi pensionar cu statut special (fost ilegalist și fost activist de primă linie), având privilegiul de a se manifesta și a călători liber atâta vreme cât respecta anumite limite în exprimarea față de partid și față de secretarul general al acestuia¹⁵. După revolta muncitorilor de la Brașov din noiembrie 1987, cu care s-a solidarizat prin declarații publice, a fost exclus din partid și supus domiciliului forțat. Un an mai târziu, s-a numărat printre cei care au elaborat și semnat protestul internațional care avea să devină „Scrisoarea celor șase”¹⁶.

Încă din primele momente ale Revoluției s-a aflat în centrul evenimentelor: mai multe surse i-au atribuit un rol decisiv în luarea deciziei de executare a cuplului Ceaușescu, în redactarea programului F.S.N. și în arestarea generalului Iulian Vlad și a altor ofițeri superiori ai D.S.S.¹⁷ De altfel, a fost membru fondator al primului C.F.S.N. (22 decembrie 1989) și membru al Comitetului Executiv al Frontului, cu atribuții pe linia politicii externe – președinte al Comisiei cu același nume din cadrul C.F.S.N. (27 decembrie 1989 – 4 februarie 1990)¹⁸. Începând cu februarie 1990 s-a retras formal din funcțiile deținute, continuând însă să fie un lider de opinie și decizional cu influență majoră asupra decidenților politici.

Dan Drăghia

¹⁰ Stelian TĂNASE, (coord.), *op. cit.*, p. 44.

¹¹ Paraschiv MARCU, (coord.), *op. cit.*, p. 118.

¹² Gheorghe CRIȘAN, *op. cit.*, p. 64.

¹³ Paraschiv MARCU, (coord.), *op. cit.*, p. 118.

¹⁴ Stelian TĂNASE, (coord.), *op. cit.*, p. 44.

¹⁵ Vezi în acest sens Stelian TĂNASE, (coord.), *op. cit.*, pp. 44-45.

¹⁶ *Ibidem*, p. 46.

¹⁷ *Ibidem*.

¹⁸ Gheorghe CRIȘAN, *op. cit.*, p. 64.